

De opleidingsmogelijkheden in Vlaanderen

Nieuwe technieken, veranderende normen, steeds meer aandacht voor (brand)veiligheid, digitalisering, duurzame energie, ... De uitdagingen in de elektrosector worden almaar complexer. Hoe blijf je mee als installateur? En hoe zorg je ervoor dat ook je medewerkers kunnen bijbenen?

Gelukkig zijn er daarvoor in Vlaanderen tal van opleidingsmogelijkheden: van korte bijscholingen tot volledige trajecten, overdag of 's avonds, in een opleidingscentrum of gewoon bij jou op de werkvloer. In dit artikel geven we een overzicht van enkele belangrijke opleidingsverstrekkers en relevante opleidingen. In een volgend nummer van ElektroVisie bezorgen we je informatie omtrent de beschikbare financiële steunmaatregelen. We streven daarbij geen volledigheid na en beperken ons tot een selectie*.

Waar kan je opleidingen volgen?

In Vlaanderen zijn er meerdere opleidingsverstrekkers die relevante beroepsopleidingen aanbieden voor volwassenen in de elektrosector. De meest gekende en gesubsidieerd door de overheid zijn de CVO's, Syntra en VDAB:

- De **CVO's (Centra voor Volwassenonderwijs)** vallen onder de bevoegdheid van het Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming.

Ze richten zich op volwassenen die zich willen bijscholen, omscholen of een diploma secundair onderwijs willen behalen. De opleidingen zijn modulair, worden zowel overdag als 's avonds aangeboden en kunnen werkplekleren bevatten.

- De **verschillende Syntra-vestigingen** worden gesubsidieerd door het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO). Ze richten zich op (startende) ondernemers, werknemers en werkzoekenden die praktijkgerichte opleidingen willen volgen.

De Syntra-vestigingen bieden zowel korte bijscholingen als voltijdse trajecten aan, al dan niet gecombineerd met werkplekleren.

- De **VDAB** (de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) wordt gefinancierd door het Vlaams Ministerie van Werk en Sociale Economie. VDAB focust zich op werkzoekenden en organiseert opleidingen in eigen opleidingscentra of op de werkvloer (bv. Individuele BeroepsOpleidingen). Ook wie niet ingeschreven is als werkzoekende kan gratis gebruikmaken van hun online opleidingsaanbod.

Ze hebben alle drie verschillende campussen in Vlaanderen en zorgen er zo voor dat er altijd wel een opleiding bij jou in de buurt is.

Naast de gesubsidieerde opleidingsinstellingen zijn er ook heel wat andere spelers op de markt die elektrotechnische opleidingen en aanverwante bijscholingen aanbieden:

- Een belangrijke speler is **Volta**, de koepelorganisatie en het vormingsfonds voor bedrijven en werknemers in paritair subcomité 149.01. Hun opleidingen zijn veelal gratis voor arbeiders uit de sector en ook zelfstandigen kunnen heel gunstig opleidingen bij hen volgen.
- Daarnaast zijn er ook private spelers (bv. B2B-entiteiten Syntra, G4S, Limtec+, Anttec+, keuringsorganisaties, ...) en werkgever-gebonden opleidingsinstituten (bv. Geysen Academy).

Wist je dat?

Als lid van Nelectra krijg je 10% korting op opleidingen bij Syntra en G4S-training.

! Tip: ook Nelectra organiseert als sectorfederatie regelmatig verschillende infosessies en trainingen. Die vind je op onze website www.nelectra.be onder de rubriek 'Infosessies & vorming'

*Opleidingsvormen zoals duaal leren, leerjobs, Individuele Beroepsopleidingen (IBO), hoger onderwijs en RESCert worden in dit artikel niet besproken

Welke opleidingen kan je volgen?

Basisopleidingen

De meeste gekende opleiding is de **basisopleiding tot elektricien**. Deze opleiding vind je zowel bij Syntra, de CVO's als bij VDAB terug en leidt tot het certificaat van elektrotechnisch installateur of elektrotechnicus. Klassiek wordt deze opleiding georganiseerd

- als een 3-jarige avondopleiding van 1 avond per week (of een variant hierop) of
- als een voltijdse dagopleiding waarin 1 à 2 lesdagen op de campus worden gecombineerd met 3 à 4 dagen werkplekuren zoals de duale opleiding of voltijdse dagopleidingen bij Syntra en VDAB.

Wil je sneller schakelen of een nieuwe medewerker snel inzetbaar maken? Dan vind je ook **korte intensieve basisopleidingen**, veelal aangeboden door private opleidingsaanbieders, zoals de B2B-afdelingen van het Syntra-netwerk of erkende opleidingspartners van Volta (bv. basisopleiding elektriciteit bij Syntra Bizz). Deze zogeheten partnerschapsopleidingen van Volta bieden verschillende voordelen:

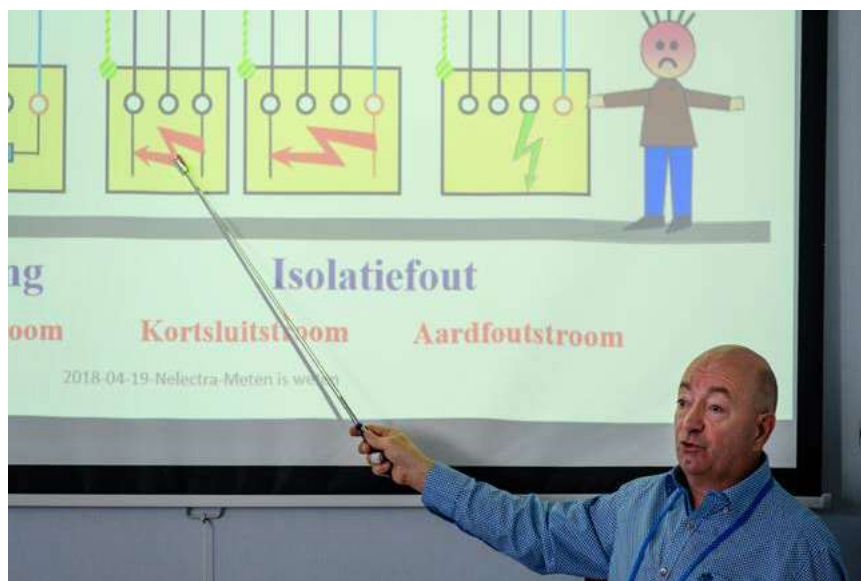
- Volta bewaakt als vormingsfonds mee de inhoud en kwaliteit van de opleiding.
- Voor bedrijven binnen het paritair subcomité 149.01 werd een verlaagd inschrijvingstarief onderhandeld.
- Daarnaast kan je voor deze opleidingen een premieaanvraag indienen via My Volta.

Wist je dat?

Op de websites van Volta (home > academy > Volta Academy > E-learning) en VDAB (<https://www.vdab.be/opleidingen/onlineleeren>) vind je een ruim aanbod gratis e-learnings: van basis elektriciteit en netsystemen tot introducties in ventilatie en warmtepompen en zoveel meer.

Gespecialiseerde opleidingen

Naast de basisopleidingen elektriciteit is er ook een breed aanbod aan **gespecialiseerde opleidingen**. Denk hierbij o.a. aan bordenbouw, industriële elektriciteit, PLC-techniek, pneumatica, domotica,

inbraakbeveiliging of het herstellen van huishoudtoestellen. Deze opleidingen vind je vooral terug binnen het Syntra-netwerk en bij diverse private opleidingsverstrekkers, maar hier en daar ook bij een CVO.

Daarnaast worden er ook steeds meer opleidingen ingericht rond **hernieuwbare energie**: laadpalen, thuisbatterijen, zonnepanelen en energiemanagementsystemen krijgen steeds meer aandacht. Elk van deze modules kan je apart volgen (overdag of 's avonds) bij een Syntra of CVO, maar wie een completer traject zoekt, kan vanaf september 2025 terecht in de opleiding Energietechnicus bij Syntra Midden-Vlaanderen.

Wist je dat?

De nieuwe voltijdse dagopleiding Energietechnicus bij Syntra Midden-Vlaanderen duurt ongeveer zes maanden en bestaat uit twee deeltrajecten: Technieker elektriciteit en energie + Installateur energiemanagementsystemen. Je wordt ondergedompeld in de technieken en technologieën die essentieel zijn voor de energietransitie. Je leert niet alleen hoe je installaties uitvoert van zonnepanelen, laadpalen en thuisbatterijen, maar je verwerft ook inzicht in de werking van energiemanagementsystemen. De opleiding vindt plaats in het Green Power Lab op campus Sint-Niklaas, uitgerust met zes verschillende energiemanagementsystemen gekoppeld aan diverse opwekkers en verbruikers.

! Tip: De opleiding Installateur energiemanagementsystemen kan ook afzonderlijk gevolgd worden, zowel overdag als 's avonds en vind je ook terug bij verschillende CVO's.

Veiligheidsopleidingen

Naast technische opleidingen winnen ook veiligheidsopleidingen zoals BA4, BA5, VCA en de verplichte basisveiligheidsopleiding aan belang. Sinds 15 april 2023 is immers iedereen die manuele activiteiten uitvoert op tijdelijke of mobiele bouwplaatsen verplicht een **basisveiligheidsopleiding** te volgen. Deze opleiding van minimaal 8 uur moet werknemers bewust maken van de risico's op een werf en geldt voor alle werknemers en zelfstandigen. Daarnaast zijn er de **VCA**-opleidingen: een basisopleiding voor uitvoerende werknemers en een VOL-VCA voor leidinggevenden en zelfstandigen. Hoewel een VCA-opleiding wettelijk niet verplicht is, wordt een VCA-certificaat in de praktijk steeds vaker door opdrachtgevers vereist. Een VCA-diploma is 10 jaar geldig, wordt centraal geregistreerd en maakt je inzetbaar op een breder scala aan werven.

! Tip: Met het volgen van de VCA-opleiding en het succesvol afleggen van het examen voldoe je ook meteen aan de verplichting tot het volgen van de basisveiligheidsopleiding.

Voor wie aan of in de buurt van elektrische installaties werkt, zijn de opleidingen **BA4** en **BA5** essentieel. Let op: het volgen van een BA4- of BA5-opleiding staat niet gelijk aan een bevoegdheidsverklaring. Volgens het AREI moet de

werkgever immers zijn werknemers in bepaalde situaties formeel als gewaar-schuwd (BA4) of vakbekwaam (BA5) verklaren.

Al deze veiligheidsopleidingen kan je bij **Volta** volgen tegen bijzonder gunstige voorwaarden: gratis voor arbeiders, €50 per dag voor bedienden en €225 per dag voor zaakvoerders. Bovendien geven deze opleidingen recht op de Volta-opleidingspremie bij inschrijving van arbeiders – een dubbele winst voor het bedrijf. Naast Volta bieden ook andere opleidingsverstrekkers deze opleidingen aan. Zo genieten Nelectra-leden bij HaCeCo bijvoorbeeld 10% korting op VCA-opleidingen.

 Tekst: Ken Leemans
(Adviseur sector- en ledenwerking)

Electrify Flanders: hét congres over de energietransitie

De energietransitie is volop bezig en wie op de hoogte wil blijven van de nieuwste evoluties mag Electrify Flanders absoluut niet missen. Met Nelectra als mediapartner is dit congres het moment om bij te blijven én vooruit te kijken. Slimme laadpalen, batterijen, zonnepanelen, warmtepompen en energiemanagementsystemen zijn vandaag immers geen toekomstmuziek meer, maar dagelijkse praktijk. De combinatie van strategische visies, praktijkgerichte cases en levendige debatten maakt deze conferentie het kennis- en netwerkplatform voor iedereen die de toekomst van elektrotechniek wil vormgeven.

Op woensdag 26 november 2025 verzamelt Electrify Flanders in het Provinciehuis van Leuven een hele dag lang diverse deskundige sprekers rond de nieuwste innovaties en oplossingen voor een duurzame energietoekomst. Het congres richt zich tot elektrotechnici, installateurs, integratoren en verantwoordelijken die hun kennis willen verdiepen en hun netwerk versterken.

Electrify Flanders brengt de volledige Vlaamse energiesector samen: netbeheerders, regelgevers, innovatieve bedrijven en overheidsinstanties. In één inspirerende dag ontdek je:

- de nieuwste technologische én regelgevende innovaties,
- concrete marktkansen waarmee je vandaag nog aan de slag kan,
- verplichtingen en toekomstplannen van de Vlaamse overheid,
- partners, experts, beleidsmakers en marktleders die allemaal inzetten op dezelfde uitdaging,
- thematische sessies waarin dieper ingegaan wordt op o.a. slimme integratie en optimale dimensionering van installaties, veelvoorkomende AREI-fouten én hoe ze te vermijden, en concrete voorbeelden van baanbrekende projecten die tonen hoe de energietransitie in Vlaanderen écht gebeurt.

Nelectra werkt actief mee aan het programma en voorziet daarbij een infosessie met praktische informatie voor de installateur.

Het volledige dagprogramma was bij het ter perse gaan van dit nummer nog niet bekend, maar je kan voor de recentste informatie terecht op onze website.

Praktisch :

Wanneer? 26 november 2025
 Waar? Provinciehuis Leuven
 Inschrijven? Voor prijzen, reserveren en het volledige programma kan je terecht op www.nelectra.be, onder de rubriek 'infosessies & vorming'